

Матеріали

II Міжнародної науково-практичної конференції «Тенденції розвитку педагогіки та освіти в умовах цифрових трансформацій» (ByteED 2025)

(Харків, 17-19 квітня 2025 року)

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут міжнародної освіти
Навчально-науковий інститут «Академія вчительства»
Інститут педагогіки НАПН України
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Європейський інститут безперервної освіти (Словацька Республіка)
Інститут соціологічних наук і педагогіки Варшавського університету
природничих наук (SGGW w Warszawie) (Республіка Польща)
Резекненська академія технологій (Латвійська Республіка)
Софійський університет (Республіка Болгарія)
Педагогічний інститут Університету Ченду (Китайська Народна Республіка)
Асоціація Харків-Оксфорд
Центр музично-освітньої майстерності (Французька Республіка)
Всесвітня конфедерація молоді та спорту (Турецька Республіка)

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції

Тенденції розвитку педагогіки та освіти в умовах цифрових трансформацій
(ByteEd-2025)
17–19 квітня 2025 року

ХАРКІВ
2025

УДК 37(063)

Рекомендовано до друку Вченою радою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (протокол №24 від 15 вересня 2025 року).

Тенденції розвитку педагогіки та освіти в умовах цифрових трансформацій (ByteEd-2025) : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (17–19 квітня 2025 року, м. Харків, Україна) / за заг. ред. І. В. Таможської. [Електронний ресурс]. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. (PDF. 425 с.).

До матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції включено доповіді науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої та загальної середньої освіти, здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

У матеріалах конференції розглянуто історичні та методологічні засади розвитку педагогічної науки, проблеми міжнародної освіти та педагогічної компаративістики в умовах глобалізованого суспільства, питання модернізації середньої та вищої освіти в контексті цифровізації навчального простору, теоретичної та практичної професійної підготовки майбутніх фахівців, неформальної й інформальної освіти, забезпечення ефективності інноваційних освітніх технологій в епоху динамічних змін, надання педагогічної підтримки здобувачам з особливими освітніми потребами, компенсації освітніх втрат в умовах війни й повоєнний період, проблеми педагогічного менеджменту, публічного управління й адміністрування в закладах вищої освіти.

Відповідальність за якість і достовірність матеріалів несуть автори публікацій.

© Навчально-науковий інститут міжнародної освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, 2025

ЗМІСТ

Абдулаєв Марат. Підготовка менеджерів до роботи в умовах цифрової трансформації: CRM як ключовий інструмент	9
Адах Вадим. Цифровізація освітнього середовища закладів вищої освіти як вимога сьогодення	11
Баліка Людмила. Використання інструментів інформаційно-цифрового середовища в неформальній освіті майбутніх учителів	13
Башкір Ольга, Чобан Наталія, Найдьонова Марина. Способи формування стресостійкості майбутніх учителів в умовах дистанційного навчання	16
Беляєв Сергій, Кондрацька Лариса. Цифрова грамотність науково-педагогічного працівника як основа ефективності освітнього процесу	19
Бойчук Валентина. Комунікативний аспект формування міжкультурної компетентності підлітків на уроках англійської мови	22
Васильєв Олексій. Використання цифрових платформ зі штучним інтелектом у науково-дослідницькій діяльності	26
Ваховський Леонід. Особливості використання термінологічного аналізу в дослідженнях з історії освіти	31
Вельма Світлана, Жовтоніжко Ірина. Інтеграція елементів гейміфікації у процес викладання математичних освітніх компонентів	34
Вишневська Марина. Ефективність кейс-методу в іншомовній підготовці майбутніх економістів	37
Віротченко Світлана. Цифрова трансформація вищої освіти: латвійський досвід та європейський контекст	40
Гавриленко Дмитро. Використання сучасних технологій та наукових досягнень у підготовці радіофізиків	44
Гавриш Ігор. Надання педагогічної підтримки школярам в умовах змішаного навчання як педагогічна проблема	49
Гриценко Михайло. Репетиторство в сучасному освітньому процесі	52
Грянник Дарина. Модель інклюзивної компетентності вчителя закладу загальної середньої освіти	55
Губський Олексій. Порівняння програм підготовки майбутніх фахівців із маркетингу в портфоліо-школах та традиційних університетах Сполучених Штатів Америки	61
Давидова Жанна. Мовний та міжкультурний чинник в академічній мобільності: вплив на ефективність навчання іноземних студентів в країнах з різними освітніми моделями	65
Даниско Оксана. Особливості застосування технологій віртуальної та доповненої реальності (VR/AR) для візуалізації складнокоординатних рухів на уроках фізичної культури	68
Демчук Олег. Розвиток емоційного інтелекту студентів в умовах змішаного навчання	72

Ду Фенін. Використання цифрових технологій на уроках музичного мистецтва в школах КНР.....	76
Жигло Оксана. Психолого-педагогічні умови формування професійної мотивації студентів у процесі навчання в закладі вищої освіти	81
Завгородній Дмитро. Використання цифрових інструментів для розвитку інфомедійної грамотності в умовах онлайн-навчання	85
Звєкова Світлана. Вимоги до майстерності педагога в роботі з дітьми з порушеннями мовлення.....	87
Зенякін Олексій. Формування іншомовної комунікативної компетентності німецьких студентів на основі використання рідної мови.....	90
Ільєнко Андрій. Риторична культура державного службовця в аспекті його мовної свідомості	93
Кайдалова Лідія. Упровадження цифрових технологій у підготовку майбутніх фахівців.....	96
Карпенко Ореста, Чепіль Марія. МООС для освітян: виклик та можливості в умовах війни	99
Кікінежді Оксана, Рик Микола, Василькевич Ярослава. Застосування дизайн-мислення як цифрової технології в освітньому середовищі	103
Кімакович Віталій. Структура готовності майбутнього вчителя до інноваційної педагогічної діяльності.....	107
Кіріяченко Ірина. Переваги та недоліки залучення технологій у китайському дитячому садочку	110
Князян Маріанна. Сучасні методологічні підходи до професійної підготовки викладача іноземних мов.....	115
Козир Маргарита, Непийвода Анастасія. Роль цифрових платформ у розвитку консультаційної діяльності в освіті дорослих.....	118
Корсун Світлана, Шапошнікова Ірина. Формування здоров'я-збережувальної відповідальності у здобувачів вищої освіти: психолого-педагогічний аспект. 122	
Кравченко Володимир. Педагогічні принципи в контексті управління взаємодією зі стейкхолдерами підприємств агропромислового комплексу	125
Кугай Ксенія. Персоналізовані тести для студентів комп'ютерних спеціальностей як інструмент індивідуалізації навчання іноземних мов	127
Куйдіна Тетяна, Кабацька Олена. Формування соціального здоров'я студентів для створення позитивного іміджу майбутнього викладача	130
Курільченко Максим. Роль та значення самостійної роботи в професійному становленні майбутніх фахівців	134
Кушнір Анастасія. Формування компетентностей для розбудови миру у бакалаврів зі спеціальності «Менеджмент»	138
Лебедик Леся. Формування ІКТ-компетентностей майбутніх психологів у процесі професійної підготовки.....	143
Лунячек Вадим. Вплив глобалізаційних процесів на професійний розвиток	

керівників освіти	146
Луначек Станіслав. Персональний вебсайт як складова інформаційно-цифрової компетентності вчителя	151
Малихін Олександр, Ліпчевська Інна. Використання штучного інтелекту в професійно-педагогічній діяльності вчителя академічного ліцею	153
Малихін Олександр, Павельчук Марина. Формування цифрового освітнього середовища для підвищення якості підготовки здобувачів профільної середньої освіти: дидактичний аспект.....	157
Мариновська Оксана. Класифікація освітніх інновацій	159
Махович Інна. Гейміфікація як засіб індивідуалізації навчання студентів комп'ютерних спеціальностей	163
Мельниченко Ольга, Кисіль Анна. Адаптація вищої освіти України до сучасних викликів	167
Мокляк Володимир, Петренко Леся, Петренко Руслан. Цифровізація вищої освіти: вплив цифрових технологій на освітнє та наукове середовище.....	170
Невзоров Роман, Оніпченко Павло, Громико Олег. Забезпечення якості професійної підготовки майбутніх льотчиків тактичної авіації.....	177
Осінній Іван. Технологічний підхід організації підготовки майбутніх лікарів до просвітницької діяльності	180
Петренко Інна. Проблема безпечного інформаційно-цифрового освітнього середовища в умовах війни	183
Петренко Леся, Брах Юлія. Становлення педагогічної постаті А.П. Каришина	186
Петренко Леся, Панасенко Тетяна. Головні аспекти духовно-морального формування особистості майбутніх педагогів.....	189
Петренко Леся, Піддубний Роман. Національно-патріотичне виховання майбутніх офіцерів як процес розвитку особистості.....	191
Петренко Наталія. Формування самоосвітньої компетенції здобувачів вищої освіти: методи, стратегії, перспективи.....	193
Петренко Оксана. Оцінювання результативності наукової діяльності ЗВО в умовах цифровізації: досвід, ризики, перспективи.....	197
Петренко Сергій. Штучний інтелект як інструмент персоналізованого навчання в умовах інформаційно-освітнього середовища університету	200
Плачинда Тетяна. Формування soft skills у майбутніх фахівців фізичної культури та спорту	203
Пономаренко Артем. Цифрова компетентність як складова змісту професійної підготовки магістрів спеціальності «Професійна освіта»	206
Прусак Павло. Клієнтський супровід у коучингу: особливості психологічних впливів	210
Пустовіт Григорій. ІЦТ в управлінні освітнім процесом у закладах позашкільної освіти.....	212

Рацул Анатолій. Інноваційні цифрові підходи в інклюзивній освіті: формування адаптивного навчального середовища для учнів з особливими освітніми потребами	215
Рацул Олександр. Цифрова інформаційна культура та соціальна реклама в освіті: виклики та перспективи формування громадської свідомості	218
Рій Юлія. Готовність вчителя до неформальної та інформальної освіти в Україні як ключовий чинник його професійного самовдосконалення.....	220
Рогинський Сергій. Роль цифрових ігор у середній освіті: мотивація та активна участь здобувачів освіти.....	224
Романюк Діана. Формування готовності до волонтерської діяльності майбутніх фахівців-філологів на етапі педагогічної практики.....	227
Сапітон Ігор. Виховання морально-політичної культури майбутніх офіцерів танкових військ у процесі професійної підготовки	230
Ситнікова Ольга. Формування плюрикультурності майбутнього фахівця-філолога: методи та прийоми.....	233
Стрельников Віктор. Використання електронних освітніх ресурсів для проектування вчителем інтерактивних технологій навчання.....	236
Сумцов Дмитро. Потенціал цифрових освітніх платформ як інструменту неформальної освіти магістрантів економічних спеціальностей.....	239
Таможська Ірина. Комунікативні прийоми як засіб підвищення ефективності педагогічного спілкування	241
Ткачов Сергій, Ткачов Артем, Махновський Сергій. Змішане навчання як засіб реалізації індивідуальної освітньої траєкторії студентів у вищій школі .	244
Ткачова Наталія, Байдала Вікторія, Чирва Ярослава. Педагогічний консалтинг як інструмент професійного розвитку майбутнього педагога	249
Трубавіна Ірина. Щодо проблеми підвищення кваліфікації офіцерів вищого командного складу з проблеми гендерно чутливого і недискримінаційного спілкування	254
Федоренко Олена, Доценко Вікторія. Актуальні питання інформаційної безпеки дітей в інтернеті в умовах війни.....	256
Федорович Андрій. Мережевий етикет як важливий елемент комунікації вчителя.....	260
Федорович Анна. Дитиноцентризм педагогіки Януша Корчака	263
Хоменко Алла. Методичний інструментарій розвитку емоційного інтелекту в цифровому освітньому середовищі	266
Цибульська Світлана. Професійний розвиток педагогів в умовах реалізації нового професійного стандарту (2024)	271
Чернюк Анжеліка. Індивідуалізація навчання як умова ефективного впровадження інтерактивних стратегій фахової підготовки студентів філологічних спеціальностей в освітній процес	274
Ali Uzun. Historical and methodological foundations of the development of pedagogical science.....	277

education students through real professional contexts. *Salud, Ciencia y Tecnología – Serie de Conferencias*. 2024. (3). DOI: <https://doi.org/10.56294/sctconf2024.1214>

3. Завгородній Д. В. Інфомедійна грамотність як педагогічна категорія. *Наукові записки Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. Педагогіка і психологія*. 2024. № 2(4). С. 44–47. DOI: <https://doi.org/10.32782/3041-1297/2024-2-7>

4. Ткачова Н. О., Таможська І. В., Байдала В. В. Медіаосвіта : методичні рекомендації до проведення семінарських і практичних занять, організації самостійної роботи здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 48 с.

ВИМОГИ ДО МАЙСТЕРНОСТІ ПЕДАГОГА В РОБОТІ З ДІТЬМИ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ

Світлана ЗВЄКОВА,

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Ізмаїльський державний гуманітарний університет, м. Ізмаїл, Україна

У сучасному освітньому просторі особливого значення набуває професійна майстерність педагога, який працює з дітьми з порушеннями мовлення. Оскільки мовлення є основним засобом комунікації, навчання та соціалізації, корекційно-розвивальна діяльність вимагає від фахівця високого рівня компетентності, глибоких знань та володіння спеціальними методиками.

Порушення мовлення в дітей мають різні прояви – від труднощів у вимові окремих звуків до складних мовленнєвих розладів, що впливають на всі аспекти комунікативної діяльності. Тому ефективність корекційної роботи значною мірою залежить від здатності педагога не лише діагностувати мовленнєві порушення, а й розробляти та реалізовувати індивідуальні підходи до кожної дитини.

Ураховуючи різноманітність порушень мовлення в дітей, необхідно володіти певними професійними навичками та знаннями для організації корекційно-розвивального процесу.

Основні порушення мовлення включають загальний недорозвиток мовлення (ЗНМ), дислалію, дизартрію, алалію, заїкання та сенсорні порушення слуху. Кожен із цих розладів вимагає індивідуального підходу та специфічних методів корекційної роботи.

За визначенням Ю. Рібцун, загальний недорозвиток мовлення є складним порушенням мовленнєвої діяльності, яке характеризується частковим або повним недорозвиненням мовленнєвих компонентів (фонетико-фонематичного, лексичного, граматичного) як на рівні сприйняття, так і на рівні висловлення [3, с. 3]. Крім того, це порушення супроводжується недостатністю або відсутністю необхідних для оволодіння мовленням функцій та операцій, зокрема мисленнєвих процесів, сприймання, уваги, пам'яті та контролю за мовленнєвою діяльністю. ЗНМ проявляється в різних формах порушень мовлення, таких як

алалія, дизартрія, сенсорні порушення. Робота з дітьми з таким розладом вимагає від педагога глибоких знань і спеціалізованих методик для стимуляції розвитку мовлення, зокрема роботи над звуковим аналізом, лексикою та граматиною.

Дислалія є порушенням вимови звуків, яке не супроводжується органічними ураженнями мовленнєвого апарату або центральної нервової системи [2]. Це порушення може проявлятися в заміні, пропуску, спотворенні або змішуванні звуків. Залежно від складності порушення розрізняють просту та складну дислалію. У роботі з такими дітьми важливим є використання методик артикуляційної гімнастики, дихальних вправ та технік логопедичного масажу, спрямованих на відновлення правильної артикуляції звуків. Важливим елементом є також розвиток фонематичного слуху, оскільки саме це дає змогу дитині диференціювати звуки і правильно їх вимовляти.

Дизартрія є порушенням вимови, яке спричинене органічними ураженнями центральної нервової системи й проявляється в порушенні артикуляційного процесу [4]. Це порушення характеризується недостатньою іннервацією артикуляційного апарату, що веде до зміни вимови звуків, темпу, ритму та інтонації мовлення. Дизартрія може мати різні форми, зокрема стерту дизартрію, яку складно відрізнити від дислалії. Робота з такими дітьми вимагає спеціальних методик, спрямованих на розвиток контролю над артикуляцією, корекцію темпу і ритму мовлення.

Згідно з М. Шеремет, алалія у дітей – це є відсутність або значне недорозвинення мовлення, зумовлене затримкою дозрівання нервових клітин у певних ділянках кори головного мозку. Це порушення може мати як вроджений характер, так і виникати на ранніх етапах розвитку, зокрема в перші три роки життя, коли відбувається активне формування клітин кори головного мозку, а мовленнєвий досвід дитини ще незначний [5, с. 116]. Педагогічна робота з дітьми з алалією потребує створення спеціальних умов для розвитку як мовленнєвої продукції, так і мовленнєвого сприйняття. Для цього використовуються різноманітні техніки: ігри на розвиток фонематичного слуху, вправи для збагачення лексичного запасу та розвиток граматичних навичок.

Дефектологічний словник дає таке визначення «заїкання – це порушення мовлення, що проявляється повторенням звуків, слів, фраз або раптовими зупинками під час мовлення. Воно може з'явитися у дітей у віці від трьох до семи років і, за відсутності своєчасної корекції, закріпитися, що може негативно вплинути на їхній розвиток» [1, с. 168]. Робота з дітьми, які страждають на заїкання, включає застосування методик, що сприяють розвитку плавності мовлення, покращенню дихання та ритму. Важливо створювати спокійну атмосферу, стимулюючи дитину до спілкування через повторення простих фраз та вправи для розвитку ритму.

Робота з дітьми, які мають порушення мовлення, вимагає від педагога наявності певного комплексу професійних компетентностей, до яких належать:

- глибокі знання у сфері логопедії та спеціальної педагогіки (педагог має орієнтуватися в типології мовленнєвих порушень та методах їх корекції);
- психолого-педагогічна компетентність (розуміння особливостей розвитку дітей із мовленнєвими порушеннями та адаптації їх у соціумі);

- методична майстерність (володіння ефективними методиками навчання, корекції та розвитку мовлення);
- комунікативні навички (здатність налагодити контакт із дитиною та її батьками, ефективно взаємодіяти з колегами та спеціалістами);
- гнучкість у виборі методів та прийомів (адаптація навчального процесу до рівня мовленнєвого розвитку дитини);
- використання інноваційних технологій (інтерактивні засоби навчання, логопедичні програми, мобільні додатки);
- створення сприятливого емоційного клімату (підтримка та мотивація дитини, що сприяє ефективному засвоєнню матеріалу);
- безперервний професійний розвиток (участь у конференціях, вивчення нових досліджень у галузі логопедії та спеціальної педагогіки).

Основні вимоги до педагога включають індивідуальний підхід до навчання, оскільки кожна дитина з порушеннями мовлення має власні особливості, тому корекційно-розвивальна робота повинна базуватися на індивідуальних потребах і можливостях дитини. Важливою є гнучкість у використанні методів і прийомів, педагог має вміти адаптувати навчальний процес відповідно до рівня мовленнєвого розвитку учня, застосовуючи різні засоби навчання. Використання сучасних технологій, зокрема інтерактивних засобів навчання, комп'ютерних програм та мобільних додатків, може значно покращити ефективність роботи з дітьми з мовленнєвими порушеннями. Успішний педагог має прагнути до саморозвитку, вивчати новітні дослідження в галузі логопедії, брати участь у семінарах і конференціях. Майстерність педагога в роботі з дітьми з порушеннями мовлення визначається не лише рівнем його професійної підготовки, а й здатністю знайти індивідуальний підхід до кожного учня, застосовувати ефективні методики та використовувати сучасні технології. Комплексний підхід до навчання та корекції мовлення сприяє не лише покращенню мовленнєвих навичок дітей, а й їхній загальній соціалізації та адаптації до умов навчального середовища.

Одним із важливих напрямів корекційної роботи є використання сучасних технологій для підтримки комунікації. Для дітей з аутизмом, ДЦП та іншими мовленнєвими порушеннями особливо корисними є комунікативні додатки, такі як TippyTalk та Digital Inclusion. Ці технології дозволяють дітям вибирати картинки на планшетах чи смартфонах, які потім перетворюються на текстові або голосові повідомлення, що дає змогу здійснювати комунікацію. Використання таких засобів допомагає розвивати соціальну взаємодію та мовленнєві навички дітей з порушеннями мовлення.

Висновки. Робота з дітьми, які мають порушення мовлення, є складним, але надзвичайно важливим завданням для кожного педагога, логопеда та психолога. Для того щоб ефективно впливати на розвиток мовлення дітей, їхню соціальну адаптацію, покращити комунікацію, необхідно використовувати спеціалізовані методи та технології, враховуючи індивідуальні особливості кожної дитини.

Список використаних джерел

1. Дефектологічний словник : навчальний посібник / за ред. В. І. Бондаря, В. М. Синьова. Київ : «МП Леся», 2011. 528.

2. Дислалія. Вчитель логопед. URL: <https://stud.irc.org.ua/dislaliya-14-41-17-11-03-2019/>

3. Рібцун Ю. В. Звукові намистинки. Формування мовленнєвої полікомпетентності дошкільників. Тернопіль : Мандрівець, 2015. 210 с.

4. Руденко Т. Ю. Дизартрія як мовленнєве порушення у дітей. *Актуальні проблеми сучасної психологічної науки : виклики сучасності* : збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської студентської інтернет-конференції. 2022.

5. Шеремет М. К. Логопедія : підручник. Київ : Видавничий дім «Слово», 2018. 856 с.

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НІМЕЦЬКИХ СТУДЕНТІВ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ РІДНОЇ МОВИ

Олексій ЗЕНЯКІН,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди, м. Харків, Україна

Сучасний світ неможливо уявити без іноземних мов. Ключова характеристика нашого суспільства – глобалізаційний вектор розвитку – зумовлює збільшення частки прямого міжкультурного діалогу та космополітизм учасників комунікації. Знання іноземних мов на професійному рівні й досі є привілейованою рисою особистості, хоча оперативне використання іноземних мов стало доступним для кожного. Тим важливішим постає питання навчання здобувачів вищої освіти, які у подальшій професійній діяльності зможуть послуговуватися не тільки рідною мовою, а й багатьма іншими.

Україна, упевнено крокуючи до Європейського Союзу, активно вивчає досвід держав-членів ЄС, які досягли успіху в різних сферах суспільного життя, зокрема, й в освіті. Одним з безумовних лідерів освітньо-наукової галузі ЄС є Федеративна Республіка Німеччина, яка пропонує до уваги наших абітурієнтів, здобувачів освіти та освітян у цілому численні стипендіальні можливості та пропозиції, що, звичайно, передбачає наявність у кластері викладачів, що працюють з міжнародними здобувачами, розвинутого рівня іншомовної комунікативної компетентності.

Високий економічний потенціал Федеративної Республіки Німеччина можна пояснити через наявність значного контингенту висококваліфікованих фахівців, які здобули вищу освіту на території країни та здійснюють регулярне оновлення знань, умінь і навичок відповідно до специфіки професійної діяльності. Одночасно зі зростанням масштабів міграційних процесів спостерігається збільшення кількості представників різних культур у межах держави, що обумовлює необхідність адаптації системи освіти й науки до мультикультурного середовища. Зокрема, акцент робиться на створенні таких умов, які забезпечують урахування культурної специфіки кожного індивіда, сприяючи розвитку особистісної самореалізації, що передбачає, зокрема,